TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS
2005 m. kovo 17 d.*

Turinys

I —; Faktinės ginčo aplinkybės ..... I - 2229

A —; Sutartis ..... I - 2229

1) Sutarties tikslai ..... I - 2230

2) Darbų grafikas ..... I - 2232

3) Komisijos vykdoma kontrolė ..... I - 2235

4) Finansinės nuostatos ..... I - 2235

5) Grąžinimas ..... I - 2237

6) Arbitražinė išlyga ..... I - 2238

B — Sutarties vykdymas ..... I - 2238

C —; Komisijos įvykdyti mokėjimai ir prašymas grąžinti ..... I - 2240

D — Trijų atsakovių likvidavimas ..... I - 2242

1) Dėl *InterTeam* ..... I - 2242

2) Dėl *A-Consult* ..... I - 2242

3) Dėl *Ision* ..... I - 2243

II —; Dėl Teisingumo Teismo jurisdikcijos ..... I - 2243

A — Teisinis pagrindas ..... I - 2243

B — Arbitražinės išlygos taikymas ..... I - 2244

III — Dėl ieškinio priimtinumo tiek, kiek jis pareikštas trims likviduojamoms arba jau likviduotoms atsakovėms ..... I - 2246

A —; Teisinis pagrindas ..... I - 2247

1) Bendrijos teisė ..... I - 2247

2) Nacionalinė teisė ..... I - 2252

* Proceso kalba: vokiečių.

B — Dėl ieškinio priimtinumo tiek, kiek jis pareikštas *InterTeam* ..... I - 2253

C — Dėl ieškinio priimtinumo tiek, kiek jis pareikštas *A-Consult* ir *Ision* ..... I - 2254

D — Dėl papildomų Komisijos reikalavimų ..... I - 2256

IV — Dėl ieškinio pagrįstumo tiek, kiek jis pareikštas *AMI Semiconductor, Intracom, Euram* ir *Nordbank* ..... I - 2258

A — Sutarties II priedo 23 straipsnio 23.3 dalimi pagrįsta teisė reikalauti grąžinti sumas ..... I - 2258

1. Dėl solidariosios atsakomybės ..... I - 2259

2. Dėl Komisijos mokėtino finansinio įnašo apskaičiavimo ..... I - 2261

B — Teisė reikalauti grąžinti sumas remiantis BGB 812 straipsniu ..... I - 2264

V — Dėl *Intracom* prieiekinio ..... I - 2265

Dėl bylinėjimosi išlaidų ..... I - 2266

Byloje C-294/02

dėl 2002 m. rugpjūčio 12 d. pareikšto ieškinio pagal EB 238 straipsnį

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama G. Wilms, padedamo *Rechtsanwalt* R. Karpenstein, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

AMI Semiconductor Belgium BVBA, buvusią *Alcatel Microelectronics NV,* įsteigtą Audenarde (Belgija), atstovaujamą *Rechtsanwälte* M. Hallweger ir R. Lutz,

A-Consult EDV-Beratungsgesellschaft mbH (likviduojamą įmonę), įsteigtą Vienoje (Austrija), atstovaujamą *Rechtsanwalt* E. Roehlich,

Intracom SA Hellenic Telecommunications & Electronic Industry, įsteigtą Atėnuose (Graikija), atstovaujamą advokatų M. Lienemeyer, U. Zinsmeister ir D. Waelbroeck,

ISION Sales + Services GmbH & Co. KG (likviduojamą įmonę), įsteigtą Hamburge (Vokietija), atstovaujamą *Rechtsanwälte* H. Fialski ir T. Delhey,

Euram-Kamino GmbH, įsteigtą Hallbergmoos (Vokietija), atstovaujamą *Rechtsanwälte* M. Hallweger ir R. Lutz,

HSH Nordbank AG, buvusią *Landesbank Kiel Girozentrale,* įsteigtą Kylyje (Vokietija), atstovaujamą *Rechtsanwälte* B. Treibmann ir E. Meincke,

InterTeam GmbH (likviduojamą įmonę), įsteigtą Itzehoe (Vokietija), atstovaujamą *Rechtsanwälte* M. Hallweger ir R. Lutz,

atsakoves,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas P. Jann, teisėjai R. Silva de Lapuerta, K. Lenaerts, S. von Bahr ir K. Schiemann (pranešėjas),

generalinė advokatė J. Kokott,
posėdžio sekretorė M.-F. Contet, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2004 m. liepos 8 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2004 m. rugsėjo 23 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Savo ieškiniu Europos Bendrijų Komisija Teisingumo Teismo prašo jai priteisti iš bendrovių *AMI Semiconductor Belgium BVBA*, buvusios *Alcatel Microelectronics*

NV (toliau – *AMI Semiconductor*), įsteigtos pagal Belgijos teisę, *A-Consult EDV-Beratungsgesellschaft mbH* (toliau – *A-Consult*), įsteigtos pagal Austrijos teisę, *Intracom SA Hellenic Telecommunications & Electronic Industry* (toliau – *Intracom*), įsteigtos pagal Graikijos teisę, keturių įmonių, įsteigtų pagal Vokietijos teisę – *ISION Sales + Services GmbH & Co. KG*, buvusios *AllCon Gesellschaft für Kommunikationstechnologie mbH* (toliau – *Ision*), *Euram-Kamino GmbH* (toliau – Euram), *HSH Nordbank AG*, buvusios *Landesbank Kiel Girozentrale* (toliau – *Nordbank*), ir *InterTeam GmbH* (toliau – *InterTeam*) (toliau kartu – atsakovės) kaip solidarių skolininkių 317 214 eurų sumą su palūkanomis, kad būtų grąžintas vykdant su šiomis bendrovėmis sudarytą sutartį Komisijos sumokėtas avansas projektui *Esprit* Nr. 26927 (toliau – projektas) „Electronic Commerce Fulfilment Service for the Electronics Industry (ECFS/E)" (elektroninė prekyba, vykdant užsakymus elektronikos pramonės srityje, toliau – sutartis).

I — Faktinės ginčo aplinkybės

A — *Sutartis*

2 1998 m. birželio 8 d. Komisijos atstovaujama Europos Bendrija su atsakovėmis sudarė sutartį dėl joms suteiktos finansinės paramos projekto vykdymui.

3 Sutartis buvo parengta anglų kalba. Pagal jos 10 straipsnį jai taikoma Vokietijos teisė.

4 Pagal sutarties 1 straipsnio 1.1 dalį atsakovės turi „vykdyti kartu ir solidariai Komisijos atžvilgiu sutarties I priede nurodytus darbus iki jų baigimo per 18 mėnesių terminą".

5 Sutarties 1 straipsnio 1.2 dalis yra išdėstyta taip:

„Išskyrus *force majeure* atvejus (įskaitant streiką, lokautą ir kitus įvykius, kurie paprastai nepriklauso nuo sutarties šalių valios), sutarties šalys, siekdamos projekte numatytų rezultatų ir vykdydamos prievolės neįvykdžiusios sutarties šalies įsipareigojimus, deda tinkamas pastangas. Sutarties šalis neturi imtis priemonių, kurios paprastai nepriklauso nuo jos valios, arba grąžinti sumų, kurias įsiskolino prievolės neįvykdžiusi sutarties šalis, nebent ji pati prisidėjo prie šios prievolės neįvykdymo. Sutarties šalys susitaria dėl priemonių, kurių reikia imtis *force majeure* atveju."

1) Sutarties tikslai

6 Pagal sutarties 1 straipsnio 1.1 dalį jos dalykas – I priede išvardytų darbų įvykdymas.

7 Pagal šio priedo pirmoje dalyje esančią projekto turinio santrauką jo tikslas yra palengvinti prekybą puslaidininkių komponentų atsargomis tarp elektronikos

pramonės įmonių nesinaudojant tarpininko paslaugomis ir taip sumažinti sandorio sąnaudas. Projekto įgyvendinimas leistų pasiekti šį tikslą:

— sujungiant perteklinę komponentų pasiūlą ir nepatenkintą paklausą,

— palaikant su sudarytais prekybos sandoriais susijusius prekybos procesus,

— transportuojant ir pildant deklaracijas, būtinas pirkimo ir pardavimo sutarčių vykdymui, ir

— išplečiant elektroninės prekybos elektronikos sektoriuje naudojimą.

Pagal šią santrauką projektas elektronikos pramonei leistų:

— naudojant bendras keitimosi informacija technologijas išplėsti prekių realizavimo rinką ir sumažinti sandorių sąnaudas,

— pasaulio ekonomikoje naudoti elektroninę prekybą be sienų.

Šioje santraukoje išvardyti trys pagrindiniai tikslai:

— pagrindinių daugialypių paslaugų integravimas į elektronikos pramonę,

— tinkamų sąsajų veiksmingai vertybinių popierių sistemai, skirtų integravimui į būsimųjų vartotojų ir paslaugų teikėjų informacinių technologijų profesinę aplinką, kūrimas,

— elektroninės prekybos skatinimas elektronikos pramonės sektoriuje, numatant kompensacijos mechanizmo (*bonus component*) už sistemos naudojimą vystymą ir kiekybiškai įrodant sąnaudų (veiksmingumo) santykio pagerėjimą dėl projekto įgyvendinimo.

2) Darbų grafikas

8 Pagal sutarties 2 straipsnio 2.1 dalį projektas turi būti įvykdytas per 18 mėnesių laikotarpį nuo 1998 m. gegužės 1 d., taigi iki 1999 m. spalio mėn. pabaigos.

9 Sutarties I priedo antros dalies 2 skyriaus 2.2 dalyje nurodyta, kad numatyti darbai sugrupuoti į 8 darbo programas (*workpackages*), kurios numato iš viso 29 paslaugas (*deliverables*). Pirmoji iš šių programų numato šias paslaugas:

„1 darbo programa: Atitinkamų prekybos procedūrų nustatymas

1.1 užduotis Prekyba vartotojo tinklalapyje (nuo pradžios iki 2 mėnesio)

Komponentų įgijimas

Komponentų pertekliaus kontrolė ir paruošimas

Kokybė (ISO 9000 ir kt.)

Kiti tiekėjai

Įprastiniai mokėjimo būdai

Nauji mokėjimo būdai

1.2 užduotis Programinės įrangos sąsajos (nuo pradžios iki 2 mėnesio)

Pramoninių vartotojų naudojamos sąsajos su prekybine programine įranga

Programinės įrangos sąsajos: bankai

Programinės įrangos sąsajos: vežėjai

SAP (su keliomis įmonėmis susijęs programinės įrangos standartas) specialių parametrų apibrėžimas

1.3 užduotis Informacinių technologijų aplinkos įvertinimas (nuo pradžios iki 2 mėnesio)

Asmeninio naudojimo kompiuteris, darbo stotis, vietiniai tinklai

Asmeninių kompiuterių ir tinklų eksploatavimo sistemos

Prieiga prie interneto, intranetai."

10 Sutarties I priedo antros dalies 2 skyriaus 2.2 dalyje taip pat pateiktos lentelės, apibrėžiančios konkrečius sutarties šalių vaidmenis atliekant įvairias darbo programas.

11 Pirmojoje darbo programoje pagal sutarties I priedo 40 ir 41 puslapiuose esančią lentelę pasiskirstoma taip:

Užduotis	Šalys	Įnašas
1.1	*(AMI Semiconductor)* *Intracom* *A-Consult*	Visų prekybos procesų, susijusių su kontrole, pardavimu, perteklinėmis atsargomis ir aprūpinimu elektronikos reikmenimis, apibrėžimas vartotojų tinklalapiuose.
1.2	*(Nordbank)*	Piniginių įmokų ir sąskaitų kontrolės būdams reikalingų sąsajų apibrėžimas.
	(Euram)	Transporto išlaidoms, transporto užsakymų ir jų priežiūrai reikalingų sąsajų apibrėžimas.
	(AMI Semiconductor) *Intracom* *A-Consult*	Detalių, susijusių su prekybos programinei įrangai reikalingomis sąsajomis, pristatymas lentelėse.
1.3	*InterTeam*	Visų projekto dalyvių informacinių technologijų aplinkos įvertinimas, įskaitant paplitusias normas.
		Nepriklausomas vertinimas, ar naudotina struktūra atitinka meniškumo kriterijus.
	(Nordbank)	Bendradarbiavimas su *InterTeam* analizuojant informacinių technologijų vietinę aplinką.
	(Euram)	Bendradarbiavimas su *InterTeam* analizuojant informacinių technologijų vietinę aplinką.
	(AMI Semiconductor) *Intracom* *A-Consult*	Bendradarbiavimas su *InterTeam* analizuojant informacinių technologijų vietinę aplinką.

3) Komisijos vykdoma kontrolė

12 Sutarties II priedo 8 straipsnyje numatyta, kad ekspertai gali padėti Komisijai administruoti sutartį. Tokiu atveju ši institucija privalo imtis tinkamų priemonių, kad užtikrintų, jog ekspertai neatskleis ar nepanaudos jiems pateiktų konfidencialių duomenų. Detali informacija apie šiuos ekspertus turi būti iš anksto pateikta sutartį su Komisija sudariusioms šalims ir ji privalo tinkamai atsižvelgti į jų pateiktus prieštaravimus, pagrįstus teisėtais su prekyba susijusiais pagrindais.

4) Finansinės nuostatos

13 Pagal sutarties 3 straipsnį visos atlygintinos projekto išlaidos įvertintos 1 080 000 ekiu. Tas pats straipsnis numato, kad Komisijos įnašas turi padengti iki 50 % šių išlaidų, ir tai atitinka daugiausiai 540 000 ekiu sumą. Naudotinas išlaidų pagrindas nurodytas sutarties I priede, o jos II priedo 18–20 straipsniuose nustatyti atlygintinų išlaidų apskaičiavimui taikytini tikslūs kriterijai.

14 Sutarties I priedo 6 puslapyje esančiame 1 formuliare visos atlygintinos sumos atsakovėms paskirstomos taip:

— *InterTeam*: 153 500 ekiu,

— *Ision*: 70 000 ekiu,

— *Euram*: 40 000 ekiu,

— *Nordbank*: 10 000 ekiu,

— *AMI Semiconductor*: 97 000 ekiu,

— *Intracom*: 68 000 ekiu,

— *A-Consult*: 101 500 ekiu.

15 Sutarties I priedo 56 ir 57 puslapiuose esantis 5.3 formuliaras nurodo asmens darbo mėnesiais, ką turi padaryti kiekviena sutarties šalis, vykdydama kiekvieną darbo programą.

16 Pagal sutarties 4 straipsnį Komisijos įnašas turi būti sumokamas taip:

— 270 000 ekiu avansas, išmokėtinas per du mėnesius nuo paskutinės sutarties šalies pasirašymo,

— periodinės įmokos, išmokėtinos per dviejų mėnesių laikotarpį nuo įvairių periodinių darbų pažangos ataskaitų ir atitinkamų išlaidų sąrašų patvirtinimo; avanso ir periodinių įmokų bendra suma neturi viršyti 486 000 ekiu,

— jos viso įnašo likutis (54 000 ekiu veiksmų neatlikimo užtikrinimas), sumokėtinas per dviejų mėnesių laikotarpį nuo paskutinės ataskaitos, dokumento ar kitų projekto paslaugų ir išlaidų sąrašo už paskutinį periodą patvirtinimo.

17 Sutarties II priedo 23 straipsnio 23.2 dalis numato, kad visos Komisijos išmokėtos išmokos laikytinos avansais iki tinkamų paslaugų patvirtinimo, o kai nėra teikiamos paslaugos – iki paskutinės ataskaitos patvirtinimo.

5) Grąžinimas

18 Pagal sutarties II priedo 23 straipsnio 23.3 dalį tuo atveju, jeigu visas finansinis įnašas, kurį Komisija turi suteikti projektui, būtų mažesnis nei jos sumokėtų įmokų visa suma, sutarties šalys įsipareigoja jai nedelsiant grąžinti skirtumą.

19 Minėto II priedo 5 straipsnio 5.3 dalies a ir i punktai numato galimybę Komisijai nutraukti sutartį: „nedelsiant ir raštu <...> tuo atveju, kai Komisijai raštu pareikalavus per protingą, ne trumpesnį nei vieno mėnesio terminą imtis veiksmų ir vykdyti sutartį, <...> šių veiksmų nebuvo imtasi tinkamai".

20 Sutarties II priedo 5 straipsnio 5.4 dalis numato, kad nutraukus sutartį, Bendrijos įnašas į išlaidas apima tik Komisijos patvirtintas su projekto paslaugomis susijusias išlaidas bei kitas protingas ir patvirtintas išlaidas, įskaitant finansinio pobūdžio įsipareigojimus.

21 Pagal šią nuostatą tuo atveju, kai sutartis nutraukiama pagal sutarties II priedo 5 straipsnio 5.3 dalies a punktą, pateikus prašymą raštu, prie bet kokios grąžintinos sumos gali būti pridedamos 2 % didesnės nei Europos pinigų instituto taikoma sandoriams ekiu palūkanų norma palūkanos už laikotarpį nuo lėšų gavimo iki jų grąžinimo.

6) Arbitražinė išlyga

22 Sutarties II priedo 7 straipsnyje įtvirtinta tokia arbitražinė išlyga:

„Tik Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismas ir, pateikus apeliacinį skundą, Europos Bendrijų Teisingumo Teismas turi jurisdikciją spręsti ginčus tarp Komisijos ir kitų sutarties šalių dėl šios sutarties teisėtumo, taikymo ir išaiškinimo."

B — *Sutarties vykdymas*

23 Projektas pradėtas vykdyti 1998 m. gegužės mėnesį.

24 1998 m. gruodžio 15 d. sutarties šalys pateikė Komisijai šešių mėnesių laikotarpio ataskaitą, aprašančią pasiektus tikslus. Šioje ataskaitoje jos pareiškė, kad visiškai atliko įvairias 1, 2 ir 3 darbo programose numatytas paslaugas.

25 Kad galėtų patikrinti sutarties šalių ataskaitose išdėstytus rezultatus, Komisija pasiūlė sudaryti kontrolės grupę (Review Team). Gavusi informaciją apie Komisijos siūlomus ekspertus ir jų gyvenimo aprašymus, *InterTeam* 1999 m. balandžio 8 d. laišku pritarė dviejų kandidatų – Guida ir Ouzounis – paskyrimui.

26 Per 1999 m. birželio 11 d. susirinkimą tarp sutarties šalių ir Komisijos kontrolės grupė pateikė savo pirmąją tyrimo ataskaitą. Joje ši grupė konstatavo didelius projekto vykdymo trūkumus. Remdamasi šiuo nustatymu, minėta grupė pranešė, jog projekto vykdymas sustabdomas iki 1999 m. liepos 1 d., ir nurodė atsakovėms jai pateikti visą būtiną informaciją, rodančią, kad jos pašalino tyrimo ataskaitoje nurodytus sutarties vykdymo trūkumus.

27 1999 m. birželio 18 d. laiške Komisija trumpai išdėstė 1999 m. birželio 11 d. susirinkime priimtus sprendimus. Remdamasi sutarties II priedo 5 straipsnio 5.3 dalies a ir i punktais ji taip pat nustatė atsakovėms papildomą terminą ir pagrasino nutraukti sutartį. 1999 m. birželio 29 d. ir liepos 14 d. laiškais ši institucija vėl užginčijo jų sutartinių įsipareigojimų vykdymą ir joms nusiuntė oficialų įspėjimą per vieną mėnesį pradėti tinkamai vykdyti darbus ir pašalinti nustatytus trūkumus.

28 1999 m. liepos mėn. pradžioje atsakovės pateikė Komisijai dvylikos mėnesių laikotarpio ataskaitą, apibūdinančią pasiektus tikslus. Šioje ataskaitoje teigiama, kad jos įvykdė projektą pagal sutartį.

29 1999 m. liepos 5 d. kontrolės grupė pristatė antrą tyrimo ataskaitą, kurioje atsižvelgiama į sutarties šalių pateiktoje ataskaitoje dėl per dvylika mėnesių pasiektos pažangos ir kituose papildomuose dokumentuose esančią informaciją. Šioje

ataskaitoje iš esmės buvo kritikuojamas visų paslaugų atlikimas. Vienos jų dalies atlikimas, nors pripažintas silpnu, vis dėlto buvo patvirtintas.

30 Nepaisant atsakovių naujo papildyto pasiektų tikslų pristatymo per 1999 m. rugsėjo 8 d. organizuotą susirinkimą, kontrolės grupė savo išvados nepakeitė.

31 1999 m. gruodžio 21 d. *InterTeam* adresuotu laišku Komisija pranešė apie sutarties nutraukimą atgaline data, t. y. nuo 1999 m. rugsėjo 8 dienos.

C — *Komisijos įvykdyti mokėjimai ir prašymas grąžinti*

32 Įsigaliojus 1997 m. birželio 17 d. Tarybos reglamentui (EB) Nr. 1103/97 dėl tam tikrų nuostatų, susijusių su euro įvedimu (OL L 162, p. 1), pagal šio reglamento 2 straipsnio 1 dalį visos nuorodos į ekiu pakeičiamos nuorodomis į eurą santykiu 1 ekiu = 1 eurui.

33 Pagal sutarties nuostatas Komisija sumokėjo atsakovėms šias sumas:

— 1998 m. birželio 8 d. – 270 000 eurų,

— 1999 m. gegužės 6 d. – 191 394 eurus, už laikotarpį nuo 1998 m. gegužės 1 d. iki spalio 31 dienos.

Taigi visa avanso suma yra 461 394 eurai.

34 1999 m. gruodžio 21 d. Komisija nusiuntė atsakovėms laišką, kuriuo pareikalavo grąžinti 317 214 eurų, atitinkančių skirtumą tarp faktiškai sumokėtos 461 394 eurų sumos ir 144 180 eurų sumos, kuri pagal jos apskaičiavimus yra jos turimas sumokėti įnašas.

35 Pagal ieškinyje esančią lentelę šios sumos eurais yra Komisijos padalijamos tarp atsakovių taip:

	A	B	C	D
InterTeam	153 500	300 934	29 491,36	271 443
A-Consult	101 500	61 823	40 960,23	20 862
(AMI Semiconductor)	97 000	26 743	26 214,55	529
Ision	70 000	39 926	31 129,77	8 797
(Euram)	40 000	21 606	0	21 606
Intracom	68 000	10 362	16 384,09	(6 022)
(Nordbank)	10 000	0	0	0
	540 000	461 394	144 180	323 237

A — maksimali parama pagal sutartį,
B — faktiškai sumokėta suma,
C — patvirtinta parama,
D — grąžintina suma (B—C)

D — *Trijų atsakovių likvidavimas*

1) Dėl *InterTeam*

36 1999 m. gruodžio 22 d. *InterTeam* visuotinis susirinkimas nusprendė likviduoti bendrovę. 2001 m. liepos 17 d. ji pateikė 1999 m. gruodžio 31 d. sudarytą balansą, kuris, jos teigimu, atitiko dėl likvidavimo pateiktą balansą. Šiame balanse buvo nurodytas 695 605,33 DEM (arba 355 657,35 eurų) deficitas, kuris nebuvo padengtas šios bendrovės turtu. 2001 m. lapkričio 8 d. *InterTeam* buvo išregistruota iš juridinių asmenų registro.

2) Dėl *A-Consult*

37 2002 m. liepos 10 d. buvo pradėta *A-Consult* teisminė administratoriaus skyrimo procedūra ir šios bendrovės administratoriumi teismas paskyrė dabartinį likvidatorių E. Roehlich.

38 Vėliau *A-Consult* atsiėmė prašymą pradėti teisminę administratoriaus skyrimo procedūrą, todėl pagal Austrijos įstatymų nuostatas bankroto srityje ši procedūra buvo baigta, o 2002 m. liepos 25 d. „po teisminės administratoriaus skyrimo procedūros pradėta bankroto byla“ (*Anschlußkonkursverfahren*).

3) Dėl *Ision*

39 2002 m. liepos 19 d. buvo iškelta bankroto byla dėl *Ision* turto, o šios bendrovės administratoriumi buvo paskirtas H. Fialski.

II — Dėl Teisingumo Teismo jurisdikcijos

A — *Teisinis pagrindas*

40 Pagal EB 238 straipsnį:

„Teisingumo Teismas turi teisę priimti sprendimus pagal bet kurią Bendrijos ar jos vardu sudarytos sutarties arbitražinę išlygą nepaisant to, ar ta sutartis reguliuojama pagal viešąją, ar pagal privatinę teisę."

41 EB 225 straipsnio 1 dalyje (Nicos sutarties redakcija) nurodyta:

„Pirmosios instancijos teismo jurisdikcijai priklauso kaip pirmajai instancijai nagrinėti ir spręsti 230, 232, 235, 236 ir 238 straipsniuose nurodytus ieškinius arba bylas, išskyrus tas, kurios pagal Statutą yra skirtos teisėjų kolegijai, ir tas, kurios yra paliktos Teisingumo Teismui. Statutas gali nustatyti Pirmosios instancijos teismo jurisdikciją kitoms ieškinių ar bylų kategorijoms.

Apeliacinis skundas dėl Pirmosios instancijos teismo sprendimų pagal šią straipsnio dalį Teisingumo Teismui gali būti paduodamas tik teisės klausimais ir Statute išdėstytomis sąlygomis."

42 Teisingumo Teismo statuto 51 straipsnis iki 2004 m. gegužės 31 d. galiojusioje redakcijoje, prieš įsigaliojant 2004 m. balandžio 26 d. Tarybos sprendimui 2004/407/EB, Euratomas, iš dalies keičiančiam Protokolo dėl Teisingumo Teismo statuto 51 ir 54 straipsnius (OL L 132, p. 5), nurodė:

„Taikant išimtį EB sutarties 225 straipsnio 1 dalyje <...> nustatytai taisyklei, Pirmosios instancijos teismas turi teisę spręsti valstybių narių, Bendrijų institucijų ir Europos centrinio banko iškeltas bylas."

B — *Arbitražinės išlygos taikymas*

43 Sutarties II priedo 7 straipsnyje esanti arbitražinė išlyga, kurios formuluotė pateikiama šio sprendimo 22 punkte, nurodo, kad Pirmosios instancijos teismas turi išimtinę jurisdikciją pirmojoje instancijoje nagrinėti ir spręsti dėl sutarties galinčius kilti ginčus.

44 Vis dėlto akivaizdu, kad Sutartyje ir Teisingumo Teismo statute, kuris yra šios Sutarties priedas, įtvirtinta jurisdikcijos padalijimo tarp Pirmosios instancijos teismo ir Teisingumo Teismo sistema ieškinio pareiškimo dieną nenumatė Pirmosios instancijos teismui galimybės nagrinėti, kaip šiuo atveju, Bendrijos institucijos pareikštų ieškinių.

45 Todėl iš pradžių pateikus ieškinį Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai, taikant Teisingumo Teismo statuto 54 straipsnį jis buvo perduotas pastarojo kanceliarijai.

46 Nors šalys neginčijo Teisingumo Teismo jurisdikcijos, kaip teisingai pastebėjo generalinė advokatė išvados 53 punkte, Teisingumo Teismas savo iniciatyva turi nagrinėti arbitražinės išlygos taikymo klausimą.

47 Taigi kyla klausimas, ar dėl to, kad Pirmosios instancijos teismas nurodytas arbitražinėje išlygoje, Teisingumo Teismas turi jurisdikciją pagal EB 238 straipsnį, suteikiantį įgaliojimus konkrečiai „Teisingumo Teismui".

48 Atsakymas yra teigiamas dėl toliau nurodytų priežasčių.

49 Kaip generalinė advokatė pažymėjo išvados 59 punkte, iš „Teisingumo Teismo" termino naudojimo Sutartyje matyti, kad šis pavadinimas nurodo ne vieną ar kitą Bendrijos teismą, o Bendrijos instituciją, kurią sudaro Teisingumo Teismas ir Pirmosios instancijos teismas. Todėl EB 238 straipsnyje esanti nuoroda į „Teisingumo Teismą" turi būti suprantama kaip susijusi su šia institucija ir ji turi būti nurodyta sutartyje, kad būtų galima suteikti jurisdikciją vienam ar kitam Bendrijos teismui.

50 Sutartis nenurodo jokios arbitražinėje išlygoje naudotinos ypatingos formuluotės. Šiomis aplinkybėmis bet kokia formuluotė, nurodanti, kad šalys ketina atsisakyti

savo galimų ginčų nagrinėjimo nacionaliniuose teismuose, kad pateiktų juos Bendrijos teismams, turi būti laikoma pakankama, kad jiems būtų suteikta jurisdikcija pagal EB 238 straipsnį.

51 Pirmosios instancijos teismo nurodymas aiškiai atitinka šį kriterijų, nesant būtinybės aiškinti nagrinėjamą išlygą pagal sutartims taikomą įstatymą.

52 Tai, kad šalys klaidingai bandė nustatyti konkretų „Teisingumo Teismo" teismą, kuris turėtų nagrinėti jų ginčus, ir kad todėl arbitražinė išlyga iš dalies yra neveiksminga, nesudaro kliūčių aiškiai išreikštam šalių ketinimui savo galimus ginčus pateikti ne nacionaliniams, o Bendrijos teismams.

53 Taigi Teisingumo Teismas turi jurisdikciją priimti sprendimą dėl Komisijos ieškinio ir *Intracom* pareikšto priešieškinio.

III — **Dėl ieškinio priimtinumo tiek, kiek jis pareikštas trims likviduojamoms arba jau likviduotoms atsakovėms**

54 Trys atsakovės, t. y. *InterTeam*, *A-Consult* ir *Ision*, ginčija ieškinio priimtinumą tiek, kiek ieškinys susijęs su jomis, remdamosi daugiausia tuo, kad ieškinio pareiškimo dieną vienoje ar kitoje stadijoje buvo nagrinėjamos jų bankroto bylos.

A — *Teisinis pagrindas*

1) Bendrijos teisė

55 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1346/2000 dėl bankroto bylų (OL L 160, p. 1), kuris buvo priimtas pagal EB 61 straipsnio c punktą ir EB 67 straipsnio 1 dalį, preambulėje įtvirtintos tokios konstatuojamosios dalys:

„(2) Tam, kad vidaus rinka veiktų tinkamai, reikia užtikrinti efektyvų ir veiksmingą tarpvalstybinių bankroto bylų nagrinėjimą ir patvirtinti šį reglamentą minėtam tikslui įgyvendinti, kuris priskiriamas teisinio bendradarbiavimo civilinėse bylose sričiai pagal Sutarties 65 straipsnį.

(3) Įmonių veikla turi vis didesnį tarpvalstybinį poveikį, ir dėl to ją vis dažniau reglamentuoja Bendrijos teisė. Kadangi tokių įmonių nemokumas taip pat daro poveikį tinkamam vidaus rinkos veikimui, reikalingas Bendrijos aktas, reikalaujantis, kad būtų derinamos nemokaus skolininko turtui taikytinos priemonės.

(4) Tam, kad rinka tinkamai veiktų, reikia vengti skatinti šalis perkėlinėti turto ar teismo procesą iš vienos valstybės narės į kitą ieškant palankesnės teisinės padėties. (*forum shopping*)

<...>

8) Siekiant padidinti tarpvalstybines pasekmes sukeliančių bankroto bylų veiksmingumą ir efektyvumą, reikalinga ir būtina, kad nuostatos dėl jurisdikcijos, pripažinimo ir šioje srityje taikytinos teisės būtų numatytos Bendrijos teisės priemonėje, kuri yra privaloma ir tiesiogiai taikoma valstybėse narėse."

56 Šis reglamentas įtvirtina taip pat šias nuostatas:

„*3 straipsnis*

Tarptautinė jurisdikcija

1. Valstybės narės, kurios teritorijoje yra skolininko pagrindinių turtinių interesų vieta, teismai turi jurisdikciją iškelti bankroto bylą. Jei tai yra bendrovė arba juridinis asmuo, kai nėra priešingų įrodymų, laikoma, kad jos pagrindinių turtinių interesų vieta yra jos registruota buveinė.

2. Jei skolininko pagrindinių turtinių interesų vieta yra valstybės narės teritorijoje, kitos valstybės narės teismai turi jurisdikciją iškelti tokiam skolininkui bankroto bylą tik tuo atveju, jei jam tos kitos valstybės narės teritorijoje priklauso įmonė. Tokios bylos poveikis gali apimti tik tą skolininko turtą, kuris yra pastarosios valstybės narės teritorijoje.

<...>

4 straipsnis

Taikytina teisė

1. Išskyrus atvejus, kai šis reglamentas numato ką kita, bankroto byloms ir jų pasekmėms taikoma valstybės narės, kurios teritorijoje iškelta tokia byla, toliau vadinama „valstybė, kurioje iškelta byla", teisė.

2. Valstybės, kurioje iškelta byla, teisė nustato tokios bylos iškėlimo sąlygas, jos eigą ir užbaigimą. Ji konkrečiai nustato:

<...>

f) bankroto bylų pasekmes individualių kreditorių iškeltoms byloms, išskyrus neišspręstas bylas;

<...>

16 straipsnis

Bankroto bylų pripažinimo principas

1. Bet kuris sprendimas iškelti bankroto bylą, kurį pagal savo jurisdikciją, kaip numatyta 3 straipsnyje, priima valstybės narės teismas, pripažįstamas visose kitose valstybėse narėse nuo to momento, kai sprendimas įsiteisėja bankroto bylą iškėlusioje valstybėje.

Ši taisyklė taikoma ir tuomet, kai kitose valstybėse narėse bankroto byla skolininkui negali būti iškelta atsižvelgiant į jo procesinį veiksnumą.

2. 3 straipsnio 1 dalyje nurodytos bylos pripažinimas nekliudo kitos valstybės narės teismui iškelti 3 straipsnio 2 dalyje minimos bylos. <...>

17 straipsnis

Pripažinimo pasekmės

1. Jei šis reglamentas nenumato ko kita, 3 straipsnio 1 dalyje minėtas teismo sprendimas iškelti bylą be tolesnių formalumų bet kurioje kitoje valstybėje narėje turės tokias pat pasekmes kaip ir bylą iškėlusioje šalyje tol, kol toje kitoje valstybėje narėje neiškeliama 3 straipsnio 2 dalyje nurodyta byla.

2. 3 straipsnio 2 dalyje nurodytos bylos pasekmės kitose valstybėse narėse negali būti ginčijamos. Bet koks kreditorių teisių apribojimas, ypač bylos sustabdymas ar teisių nemokiam skolininkui grąžinimas, turi poveikį kitos valstybės narės teritorijoje esančiam turtui, tik savo sutikimą davusiems kreditoriams.

<...>

40 straipsnis

Pareiga informuoti kreditorius

1. Iškėlus bankroto bylą valstybėje narėje, jurisdikciją turintis tos šalies teismas arba jo paskirtas likvidatorius nedelsdamas informuoja žinomus kreditorius, kurių gyvenamoji vieta, nuolatinė gyvenamoji vieta ar registruota buveinė yra kitose valstybėse narėse.

2. Atskiru pranešimu pateiktoje informacijoje nurodoma termino pabaiga, nuobaudos dėl minėto termino nepaisymo, tarnyba ar institucija, įgaliotos priimti pateiktus reikalavimus ir kitas nustatytas priemones. Tokiame pranešime taip pat nurodoma, ar kreditoriai, kurie turi pirmumo teisę arba kurių reikalavimai užtikrinti užstatu, turi pateikti reikalavimus."

2) Nacionalinė teisė

57 Pagal Vokietijos teisę bankroto bylos iškėlimas bendrovei turi tokias pasekmes:

— Pagal Insolvenzordnung (ginčui taikytina 1994 m. spalio 5 d. Vokietijos įstatymo dėl bankroto, BGBl. 1994 I, p. 2866, redakcija, toliau – InsO) 80 straipsnį bendrovės turtą valdo administratorius. Tai apima teisę kreiptis į teismą ir būti atsakovu teisme, ir tai reiškia, kad pranešimas apie bendrovei pareikštą ieškinį turi būti įteiktas ne bendrovei, o administratoriui.

— Pagal InsO 87 straipsnį kreditoriai gali reikalauti, kad bendrovė patenkintų jų reikalavimus tik pagal su bankroto bylomis susijusias nuostatas. Todėl užuot taikius įprastiniams ieškiniams taikytinas civilinio proceso taisykles, taikomos InsO 174 ir tolesnių straipsnių nuostatos, ir tiesiogiai bendrovei ar administratoriui pareikšti ieškiniai yra nepriimtini.

58 Pagal Austrijos teisę *Konkursordnung* (ginčui taikytina Austrijos įstatymo dėl bankroto, RGBl. Nr. 337/1914, redakcija, toliau – KO) 6 straipsnio 1 dalis iškėlus bankroto bylą draudžia pradėti bei tęsti bet kokius ginčus dėl bankrutuojančios įmonės turto dalių.

B — *Dėl ieškinio priimtinumo tiek, kiek jis pareikštas InterTeam*

59 *AMI Semiconductor*, *Euram* ir *InterTeam* manymu, ieškinys tiek, kiek jis susijęs su *InterTeam*, yra nepriimtinas, nes 2001 m. lapkričio 8 d., t. y. prieš devynis mėnesius iki Komisijos ieškinio pareiškimo, ši bendrovė buvo išregistruota iš juridinių asmenų registro, ir todėl nuo šios dienos ji neteko veiksnumo.

60 Kaip generalinė advokatė pažymėjo išvados 67 punkte, bendrovei pareikštas ieškinys yra nepriimtinas, jeigu jo pareiškimo dieną ši bendrovė yra neveiksni ir negali būti ieškove arba atsakove teisme. Šiuo atžvilgiu turi būti taikomas įstatymas, reglamentuojantis atitinkamos įmonės įsteigimą, t. y. šiuo atveju Vokietijos įstatymas (žr. 1988 m. rugsėjo 27 d. Sprendimo *Daily Mail and General Trust*, 81/87, Rink. p. 5483, 19 punktą ir 2002 m. lapkričio 5 d. Sprendimo *Überseering*, C-208/00, Rink. p. I-9919, 81 punktą).

61 Akivaizdu, kad pagal Vokietijos teisę ribotos atsakomybės bendrovė (GmbH), šioje byloje *InterTeam*, ją likvidavus nebegali būti ieškove arba atsakove teisme, dėl ko, konstatavus, kad nėra turto, ji išregistruojama iš juridinių asmenų registro. Taigi išregistravus daroma prielaida, kad nėra turto.

62 Nors iš esmės šią prielaidą įmanoma paneigti, ir dėl to išregistruota įmonė atgautų savo gebėjimą būti ieškove arba atsakove teisme, paprasto tvirtinimo, kad išregistruota įmonė dar turi turto, kitaip nei teigia Komisija, šiuo atžvilgiu nepakanka. Norėdama pagrįsti savo tvirtinimą, ji turi pateikti faktinių duomenų, rodančių, pavyzdžiui, jos manymu, išlikusį turtą, nurodydama bent jau jų apytikslę vertę ir teisinį pagrindą bei prireikus atitinkamą skolininką.

63 Nesant tokių duomenų, ieškinys turi būti pripažintinas nepriimtinu tiek, kiek jis pareikštas *InterTeam*.

C — *Dėl ieškinio priimtinumo tiek, kiek jis pareikštas A-Consult ir Ision*

64 Ieškinio pareiškimo dieną šioms dviem bendrovėms buvo iškeltos bankroto bylos pagal joms taikomus atitinkamus nacionalinius įstatymus.

65 Akivaizdu, kad pagal atitinkamas nacionalines nuostatas, t. y. KO 6 straipsnį, taikomą *A-Consult*, ir InsO 87 straipsnį, taikomą *Ision*, Komisijos pareikštas ieškinys šiomis aplinkybėmis būtų nepriimtinas, jeigu jis būtų pareikštas šioms bendrovėms nacionaliniuose teismuose.

66 Pagal EB 238 straipsnį kartu su arbitražine išlyga Teisingumo Teismas iš esmės turi jurisdikciją nagrinėti šalių ginčus.

67 Vis dėlto kyla klausimas, kaip ši jurisdikcija turi būti įgyvendinama šalies, kuriai buvo iškelta bankroto byla, atžvilgiu. Šis klausimas yra nagrinėtinas atsižvelgiant į Teisingumo Teisme taikomą proceso teisę.

68 Kadangi nei Teisingumo Teismo statutas, nei jo Procedūros reglamentas neapima specifinių nuostatų dėl ieškinių, pareikštų šalims, kurioms buvo iškeltos bankroto bylos, nagrinėjimo, taikytinas normas reikia nustatyti remiantis bendrais valstybių narių proceso teisės principais šioje srityje.

69 Iš tiesų šiuo atžvilgiu paaiškėja, kad pagal daugumos valstybių narių proceso teisę kreditorius negali teisme reikalauti, kad asmuo, kuriam iškelta bankroto byla, atskirai patenkintų jo reikalavimus, ir privalo laikytis taikomos procedūros taisyklių, o jei šių taisyklių nesilaikoma, ieškinys yra nepriimtinas. Be to, valstybės narės privalo pripažinti kitoje valstybėje narėje pradėtas procedūras. Tai matyti iš Reglamento Nr. 1346/2000 4 straipsnio 2 dalies f punkto, kuris numato, kad individualiai iškeltų bankroto bylų pasekmes reglamentuoja valstybės, kurioje iškelta byla, įstatymas, šiuo atveju Austrijos ir Vokietijos įstatymas. Be to, pagal šio reglamento 16 ir 17 straipsnius vienoje valstybėje narėje iškelta byla yra pripažįstama visose kitose valstybėse narėse ir ten sukelia tokias pasekmes, kokias numato valstybės, kurioje buvo iškelta byla, įstatymas.

70 Kaip pažymėjo generalinė advokatė išvados 84 ir 85 punktuose, iš Reglamento Nr. 1346/2000 antros, trečios, ketvirtos ir aštuntos konstatuojamųjų dalių matyti, kad šio reglamento tikslas yra užtikrinti bankroto bylų veiksmingumą bei gerą koordinavimą Europos Sąjungoje ir taip pat lygų turimo turto padalijimą visiems kreditoriams. Jeigu Bendrijos institucijos galėtų siekti savo reikalavimų patenkinimo Bendrijos teismuose nagrinėjamose bylose, nors nacionaliniuose teismuose iškelti bylos neįmanoma, kitų kreditorių atžvilgiu jos gautų nepagrįstos naudos.

71 Be to, šiuo atveju prieštaraudama Reglamento Nr. 1346/2000 taikymui, Komisija klaidingai bando remtis jo 40 straipsniu, nurodydama, kad nuo bankroto bylos

iškėlimo 2002 m. liepos 10 d. iki pranešimo apie ją 2002 m. rugsėjo 23 d. praėjo dviejų su puse mėnesių laikotarpis. Pirmiausia pagal šio reglamento 17 straipsnio 1 dalį bankroto bylos iškėlimas sukelia pasekmių kitose valstybėse narėse, nesant būtinybės pranešti pagal to paties reglamento 40 straipsnį. Antra, net jei pranešimas Komisijai gali būti laikomas pavėluotu, Reglamentas Nr. 1346/2000 nenumato jokių tokio vėlavimo pasekmių procedūros pripažinimui kitose valstybėse narėse, išskyrus galimą teisę gauti visos žalos, atsiradusios dėl pavėluoto pranešimo, atlyginimą.

72 Atsižvelgiant į šiuos argumentus reikia pripažinti, kad Komisijos taip suformuluotas ieškinys yra nepriimtinas tiek, kiek jis pareikštas *A-Consult* ir *Ision*.

D — *Dėl papildomų Komisijos reikalavimų*

73 Per posėdį Komisija subsidiariai pateikė papildomus reikalavimus, siekdama, kad ieškinys, pareikštas *A-Consult* ir *Ision* atžvilgiu, būtų laikomas ieškiniu, kurio dalykas – jos reikalavimų pagrįstumo pripažinimas tam, kad būtų galima reikalauti jų patenkinimo nagrinėjant bankroto bylas nacionaliniuose teismuose.

74 Šie papildomi reikalavimai yra akivaizdžiai nepriimtini.

75 Pirma, jie prieštarauja Procedūros reglamento 38 straipsnio nuostatoms. Pagal šį straipsnį šalys ieškinyje privalo nurodyti ginčo dalyką. Net jei Procedūros reglamento 42 straipsnis tam tikromis sąlygomis leidžia pateikti naujų įrodymų, šalis vykstant procesui negali pakeisti ginčo dalyko (žr. 1979 m. rugsėjo 25 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, 232/78, Rink. p. 2729, 3 punktą ir 1979 m. spalio 18 d. Sprendimo *GEMA prieš Komisiją*, 125/78, Rink. p. 3173, 26 punktą). Pirmą kartą per posėdį pateikti nauji reikalavimai negali būti priimtini, nes priešingu atveju atsakovės neturėtų galimybės paruošti savo atsakymo ir taip būtų pažeidžiamos teisės į gynybą.

76 Antra, šie reikalavimai viršija Teisingumo Teismui suteiktą jurisdikciją pagal taikomą arbitražinę išlygą, pagal kurią šiai jurisdikcijai priklauso tik „Komisijos ir sutarties šalių ginčai", o ieškinys dėl teisės patvirtinimo bankroto bylos tikslais reiškia, jog turi būti įtrauktos ir kitos šalys, t. y. kiti bankrutuojančios įmonės kreditoriai. Šiuo atžvilgiu pabrėžtina, kad Komisija nesiėmė jokių veiksmų, siekdama įtraukti šias šalis į šią bylą.

77 Galiausiai šio sprendimo 68–70 punktuose pateikti vertinimai yra taip pat taikytini Komisijos papildomų reikalavimų atžvilgiu, todėl jie turi būti pripažinti nepriimtinais.

78 Dėl šios priežasties Komisijos papildomi reikalavimai turi būti taip pat atmesti kaip nepriimtini.

IV — Dėl ieškinio pagrįstumo tiek, kiek jis pareikštas *AMI Semiconductor, Intracom, Euram* ir *Nordbank*

79 Grįsdama atsakovėms pateiktus reikalavimus sumokėti, Komisija remiasi dviem teisiniais pagrindais. Pirma, ji remiasi iš sutarties II priedo 23 straipsnio 23.3 dalies išplaukiančia sutartine teise reikalauti grąžinti sumas. Antra, ji remiasi atsakovių nepagrįstu praturtėjimu pagal Vokietijos civilinio kodekso (*Bürgerliches Gesetzbuch*, toliau – BGB) 812 straipsnį, kuris numato, kad „asmuo, kuris be teisinio pagrindo trečiajam asmeniui suteikus paslaugą ar kitu būdu ką nors gauna, padarydamas šiam asmeniui žalą, privalo tai grąžinti".

A — *Sutarties II priedo 23 straipsnio 23.3 dalimi pagrįsta teisė reikalauti grąžinti sumas*

80 Sutarties II priedo 23 straipsnio 23.3 dalis numato, kad jeigu pagal projektą įvykdyti mokėjimai viršija visą Komisijos turimą sumokėti finansinį įnašą, kitos sutarties šalys privalo nedelsdamos grąžinti skirtumą tarp šių mokėjimų ir įnašo.

81 Dėl šios nuostatos taikymo šioje byloje kyla du klausimai. Visų pirma reikia nustatyti, ar šioje nuostatoje numatyta pareiga grąžinti sumas yra solidarus įsipareigojimas ar, priešingai, grąžinti galima reikalauti tik iš faktiškai Komisijos lėšas gavusių sutarties šalių. Antra, kyla klausimas dėl Komisijos turimo sumokėti viso finansinio įnašo apskaičiavimo.

1) Dėl solidariosios atsakomybės

82 Sąvoka „sutarties šalys" yra apibrėžta sutarties antrame puslapyje ir nurodo visas septynias sutartį su Komisija sudariusias atsakoves. Vis dėlto šalys karštai diskutavo dėl šios sąvokos naudojimo sutarties II priedo 23 straipsnio 23.3 dalyje tikslios reikšmės.

83 Komisijos manymu, šios sąvokos naudojimas rodo, kad šioje nuostatoje numatyta pareiga grąžinti tenka visoms sutarties šalims, o ne tik toms, kurios faktiškai gavo nagrinėjamą avansą. Taigi Komisija gali iškelti bylą kiekvienai sutarties šaliai dėl viso avanso.

84 Tačiau atsakovės tvirtina, kad solidarioji atsakomybė neišplaukia iš paprasto sąvokos „sutarties šalys" naudojimo ir kad jeigu tokia atsakomybė atitiktų šalių ketinimą, ji turėtų būti įtvirtinta aiškiau. Be to, jos pastebi, kad pagal aiškią sutarties II priedo 23 straipsnio 23.3 dalies formuluotę šioje nuostatoje numatyta pareiga yra pareiga „grąžinti", ir tai pagal patį šios sąvokos apibrėžimą reiškia, kad šalis, kurios prašoma grąžinti sumą, anksčiau ją gavo.

85 Kadangi šio 23 straipsnio 23.3 dalis nėra pakankamai aiški šiuo klausimu, ją reikia aiškinti atsižvelgiant į kitas sutarties nuostatas, konkrečiai kalbant, į sutarties 1 straipsnį.

86 Minėta 1 straipsnio 1.1 dalis „I priede nurodytų darbų" atžvilgiu šalims numato iš pirmo žvilgsnio „bendrą ir solidariąją (jointly and severally)" pareigą vykdyti sutartį. Šią pareigą, kuri pagal šios nuostatos formuluotę bet kuriuo atveju yra taikoma tik darbų vykdymui, o ne avanso grąžinimui, toliau aiškiai apibrėžia to paties straipsnio 1.2 dalis.

87 Taip sutarties 1 straipsnio 1.2 dalies antras sakinys paneigia bet kokią solidarią atsakomybę, susijusią su avanso grąžinimu, ir numato, kad sutarties šalis „neturi <...> grąžinti prievolės neįvykdžiusios sutarties šalies grąžintinų sumų, nebent ji pati prisidėjo prie prievolės neįvykdymo".

88 Iš šios analizės matyti, kad sutarties II priedo 23 straipsnio 23.3 dalis, išaiškinta atsižvelgiant į sutarties 1 straipsnio 1.2 dalį, nurodo sutarties šaliai grąžinti tik faktiškai gautą avansą, nebent būtų įrodyta, jog ši sutarties šalis prisidėjo prie prievolės neįvykdymo, dėl kurio Komisijai atsirado teisė reikalauti, kad kita sutarties šalis sumokėtą avansą grąžintų. Sutarties šalies prisidėjimo prie prievolės neįvykdymo įrodinėjimo našta neišvengiamai priklauso Komisijai kaip ieškovei, besiremiančiai šiuo neįvykdymu.

89 Komisija neįrodė, kad *AMI Semiconductor, Euram, Intracom* arba *Nordbank* kokiu nors būdu būtų prisidėjusios prie kitos sutarties šalies konkretaus prievolės neįvykdymo, dėl kurio šiai institucijai būtų atsiradusi teisė reikalauti grąžinti avansą, kurį gavo ši kita sutarties šalis. Kaip pažymėjo generalinė advokatė išvados 145 punkte, bendro pobūdžio tvirtinimai, jog atsakovės nepakankamai bendradarbiavo arba neįvykdė savo pareigos informuoti Komisiją, šiuo atžvilgiu yra nepakankami, net jeigu jie yra iš dalies pagrįsti vertinimo ataskaitomis.

90 Taigi reikia pripažinti, kad nė viena iš šių atsakovių remiantis sutarties II priedo 23 straipsnio 23.3 dalimi neprivalo grąžinti didesnių sumų nei jos pačios gavo.

2) Dėl Komisijos mokėtino finansinio įnašo apskaičiavimo

91 Pagal sutarties II priedo 23 straipsnio 23.3 dalį teisė reikalauti grąžinti sumas priklauso nuo sąlygos, kad Komisijos mokėtinas visas finansinis įnašas projektui būtų mažesnis už sumokėto avanso sumą. Tokiu atveju kiekviena atsakovė privalo grąžinti skirtumą tarp jos gauto avanso ir kompensuotinų išlaidų, į kurias jos gali pretenduoti.

92 Ieškinyje Komisija šio sprendimo 35 punkte nurodytoje lentelėje paskirstė sumas, kurias, jos manymu, kiekviena atsakovė turi grąžinti individualiai, netaikant solidariosios atsakomybės. Šios sumos buvo apskaičiuotos iš kiekvienos sutarties šalies faktiškai iš Komisijos gautų sumų atėmus su šios patvirtintų paslaugų atlikimu susijusias sumas atsižvelgiant į paslaugas, kurias sutarties šalis turėjo atlikti pagal I priede nurodytą darbų paskirstymą.

93 Kadangi Komisija pripažįsta, jog *Nordbank* nebuvo sumokėta jokia suma, o *Intracom* gavo mažesnę, nei turėjo gauti, sumą, Komisija negali reikalauti iš šių dviejų atsakovių grąžinti jokių sumų.

94 Akivaizdu, kad *AMI Semiconductor* gavo iš viso 26 743 eurų sumą ir kad Komisija patvirtino darbų atlikimą už 26 214,55 euro. Todėl maksimali šios bendrovės grąžintina suma yra 528,45 euro. Taip pat yra akivaizdu, kad *Euram* gavo 21 606 eurų sumą ir kad nė viena iš jos atliktų paslaugų nebuvo patvirtinta.

95 Dėl šioms dviem atsakovėms pateiktų reikalavimų Komisija neturi teisės, išsamiai nepateisinusi šių paslaugų trūkumų, atsisakyti patvirtinti paslaugų arba išlaidų sąrašus. Priešingai, nei teigia Komisija, specifinis sutarties pobūdis, kurį lemia sutarties dalykas – išmokėti subsidijas, už kurias ši institucija iš esmės nieko negauna, nesuteikia Komisijai diskrecijos tvirtinant paslaugas. Kaip teisingai pažymėjo generalinė advokatė išvados 167-171 punktuose, kad Komisijai būtų suteikta tokia teisė spręsti vienašališkai, sutartyje turėjo būti įtvirtintos tokio pobūdžio sąlygos.

96 Taigi reikia išnagrinėti, ar Komisijos atsisakymas pripažinti *AMI Semiconductor* ir *Euram* atliktas paslaugas yra teisėtas. Kaip pažymėjo generalinė advokatė išvados 161 punkte, ginčas iš esmės yra susijęs su 1.1 (Vartotojo nurodytų dizaino specifikacijų ir sistemos funkcijų visuma, „Complete set of user-defined system functions and design specifications"), 1.2 (Dizaino specifikacijų, skirtų būsimosioms programinės įrangos sąsajoms, kurios bus integruotos į šių organizacijų komercinės programinės įrangos aplinką, visuma, „Complete set of design specifications for future software interfaces to integrate with the commercial software environment of these organisations") ir 1.3 (Būsimų prekybos partnerių informacinių technologijų aplinkos pilnas aprašymas, „Full description of future business parners' IT environment") paslaugomis, nes tik šios trys *AMI Semiconductor* arba *Euram* paslaugos nebuvo patvirtintos.

97 Komisija šių paslaugų nepatvirtinimą grindė tik kontrolės grupės ataskaitomis, kuriose buvo priimtas sprendimas dėl atmetimo. Kalbant apie šių ataskaitų įrodomąją galią iš karto reikia atmesti Komisijos teiginį, jog jos yra privalomos atsakovėms. Nors pastarosios patvirtino šios institucijos pasiūlytų dviejų kandidatų pasirinkimą, nei sutarties II priedo 8 straipsnis, nei jokia kita sutarties sąlyga, nei informacija jų tarpusavio laiškuose nerodo, kad sutarties šalims yra privalomos šios grupės parengtos ataskaitos. Beje, tokia privalomoji galia akivaizdžiai prieštarautų pozicijai, kurios šiuo klausimu laikėsi Komisija, per posėdį teigusi, kad ji pati galėjo, jei norėjo, šių ataskaitų nepaisyti.

98 Kontrolės grupė antroje kontrolės ataskaitoje nusprendė, kad nagrinėjamos paslaugos turi būti atmestos. 1.1 paslauga buvo apibūdinta kaip neužbaigta ir nelabai išsami. 1.2 ir 1.3 paslaugos buvo pripažintos neegzistuojančiomis, nes šiai grupei pateikti dokumentai, sprendžiant iš jų pavadinimų, buvo tik „santraukos", o ne visi dokumentų tekstai.

99 Iš šių ataskaitų išplaukia tam tikri nepaaiškinami prieštaravimai. Pavyzdžiui, dėl 1.1 paslaugos kontrolės grupė kritikuoja tai, kad finansų ar logistikos sektoriaus įmonės, nors atstovaujamos atsakovių sudarytame konsorciume, neprisidėjo prie šios paslaugos atlikimo. Tačiau iš sutarties I priedo aiškiai matyti, kad sutartis nenumatė *Nordbank* ar *Euram* įnašo į šią paslaugą. Akivaizdu, kad kontrolės grupė šiuo atžvilgiu siekdama įvertinti suteiktų paslaugų atitikimą netaikė sutarties kriterijų ir neteisingai taikė savo pačios kriterijus.

100 Dėl 1.3 paslaugos Komisija posėdyje teigė, kad atsakovės jos atlikimo aprašymą pateikė tik viename puslapyje, ir tai nesuderinama su sutartyje nurodytomis pastangomis, kurių reikia atliekant šią paslaugą. Iš tiesų iš pirmo žvilgsnio konstatuotinas stebinantis skirtumas tarp sutarties I priedo 57 puslapyje šiai paslaugai atlikti numatytų keturių su puse asmens darbo mėnesių ir pateiktos

ataskaitos glaustumo. Vis dėlto ataskaitos glaustumas nebūtinai reiškia, kad ji yra nekokybiška arba neatitinkanti sutarties sąlygų, t. y. vienintelių šioje byloje svarbių kriterijų šiuo atveju. Jei Komisija abejotų dėl sąskaitoje nurodytų išlaidų paslaugai atlikti sumos, ji turėtų ginčyti išlaidų sąrašus pagal sutarties II priedo 18–20 straipsniuose numatytus kriterijus, o ne atmesti paslaugą.

101 Kad būtų galima pateisinti paslaugos atmetimą, Komisija privalo konkrečiai nustatyti kritikuojamus paslaugos aspektus, nurodydama priežastis, dėl kurių, jos nuomone, šios paslaugos atlikimas neatitinka sutarties nuostatų. Šiuo atveju šis klausimas nėra pakankamai išaiškintas nei kontrolės ataskaitose, nei Komisijos ieškinyje.

102 Todėl Komisijos pagrindai, susiję su teise reikalauti grąžinti sumas remiantis sutarties II priedo 23 straipsnio 23.3 dalies nuostatomis, turi būti atmesti. Taigi turi būti atmestas ir prašymas sumokėti palūkanas remiantis šio priedo 5 straipsnio 5.4 dalimi.

B — *Teisė reikalauti grąžinti sumas remiantis BGB 812 straipsniu*

103 Kaip teisingai pažymėjo generalinė advokatė išvados 185 punkte, prašymas grąžinti neteisėtai įgytas sumas dėl nepagrįsto praturtėjimo pagal BGB 812 straipsnį turi būti atmestas dėl tų pačių priežasčių kaip ir sutartimi pagrįstas prašymas grąžinti. Kadangi Komisija nepateikė įrodymų, kad gauti mokėjimai buvo didesni nei sutarties šalių reikalavimai, ji neįrodė nepagrįsto praturtėjimo.

104 Todėl visas Komisijos ieškinys turi būti atmestas.

V — Dėl *Intracom* priešieškinio

105 Priešieškinyje *Intracom* tvirtina, kad Komisija turi sumokėti 6 022 eurų sumą. Ši suma yra skirtumas tarp faktiškai *InterTeam* sumokėto *Intracom* 10 362 eurų avanso ir su patvirtintomis paslaugomis susijusių *Intracom* išlaidų, kurios pagal Komisijos apskaičiavimus yra 16 384,09 euro.

106 *Intracom* tik tvirtina, kad Komisija „nepagrįstai praturtėjo", tačiau nenurodo šio prašymo teisinio pagrindo.

107 Akivaizdu, kad Komisija, sumokėdama *InterTeam,* suteikė pakankamai lėšų atsakovėms, kad būtų padengtas 6 022 eurų apmokėjimas *Intracom.* Iš tiesų baigiantis sutarčiai *InterTeam* buvo sumokėta 300 934 eurų suma, bet ji šios sumos neišmokėjo kitoms atsakovėms. Kadangi *InterTeam,* remiantis sutarties I priedo 6 puslapyje esančiame formuliare nurodytais skaičiais, turėjo teisę asmeniškai gauti maksimalią 153 500 eurų sumą pagal sutartį, ši įmonė turėjo bent jau 147 434 eurų sumą, skirtą kitoms sutarties šalims.

108 Šiomis aplinkybėmis Komisija nepagrįstai nepraturtėjo. Todėl *Intracom* priešieškinys turi būti atmestas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

109 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Kadangi Komisija pralaimėjo bylą, ji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1. **Atmesti ieškinį.**

2. **Atmesti *Intracom SA Hellenic Telecommunications & Electronic Industry* priešieškinį.**

3. **Priteisti iš Europos Bendrijų Komisijos bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.